

ПОБАЧИВ СВІТ ПЕРШИЙ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ПІДРУЧНИК З АНЕСТЕЗИОЛОГІЇ ТА ІНТЕНСИВНОЇ ТЕРАПІЇ ДЛЯ СИСТЕМИ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Анестезіологія та інтенсивна терапія. Підручник.
За редакцією проф. І. П. Шлапака. К., Ніка Прінт,
2013. Т. 1. 550 с.

Побачив світ перший том підручника «Анестезіологія та інтенсивна терапія» за редакцією професора І. П. Шлапака. Підручник рекомендований для лікарів-інтернів і лікарів-анестезіологів різного рівня підготовки, а також для лікарів хірургічного профілю і лікарів-консультантів (терапевтів, кардіологів тощо).

Унікальність цього наукового видання полягає в тому, що підручник, який нещодавно побачив світ, написаний колективом авторів, які працюють у провідних наукових і лікувальних установах, де займаються проблемами анестезіології та інтенсивної терапії в Україні. У цьому проекті був задіяний великий колектив авторів — фахівці 22 кафедр і курсів, відділів і відділень закладів післядипломної освіти, науково-дослідних інститутів і великих клінічних лікарень України.

Працювали над підручником такі відомі фахівці в галузі анестезіології та інтенсивної терапії, як завідувач кафедри анестезіології, інтенсивної терапії та медицини невідкладних станів факультету післядипломної освіти ДЗ «Дніпропетровська медична академія» МОЗ України, лауреат Державної премії України в галузі науки та техніки, д-р мед. наук, професор О. М. Клігуненко, завідувач кафедри анестезіології, інтенсивної терапії, медицини невідкладних станів та лабораторної діагностики ФІПО Донецького НМУ імені М. Горького, чл.-кор. НАН та НАМН України, д-р мед. наук, професор В. І. Черній, професор кафедри анестезіології та інтенсивної терапії ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України», д-р мед. наук, професор Л. В. Усенко та ін.

Анестезіологія та інтенсивна терапія — одна з провідних галузей медицини, що розвивається

швидкими темпами. Це досить молода спеціальність, яка знаходиться на перехресті фундаментальних галузей медицини, таких як хірургія та терапія, фізіологія та патологія, фармакологія та токсикологія, вона тісно пов'язана і з багатьма іншими розділами медичної науки. Приступаючи до підготовки підручника, автори ставили перед собою мету — систематизувати величезні масиви інформації з позиції доказової медицини відповідно до сучасної програми післядипломної підготовки лікарів.

Кілька слів про структуру видання. Підручник складається з п'яти розділів, які для зручності користування розділені на дві книжки.

У першому розділі описані історія й організація анестезіології та інтенсивної терапії в Україні та світі. Важливе місце в цій частині посідає висвітлення можливостей застосування методів доказової медицини й інформаційних технологій у практичній роботі анестезіолога. Описані юридичні та деонтологічні аспекти в анестезіології та інтенсивній терапії, а також можливі професійні шкідливості в анестезіології.

Сучасний лікар повинен володіти фундаментальними знаннями з фізіології та патофізіології невідкладних станів. Саме тому другий розділ присвячений основам клінічної фізіології для анестезіолога. У розділі знайшли відображення проблеми клінічної фізіології серцево-судинної системи, органів дихання, травлення та вивідної системи, описані механізми основних порушень водно-електролітного обміну та кислотно-лужної рівноваги.

У повсякденній практиці лікарю доводиться призначати фармацевтичні препарати, вибираючи їх з великого арсеналу медикаментів. Через це

третьої розділ присвячений клінічній фармакології основних засобів для наркозу, місцевих анестетиків, опіоїдів, міорелаксантів і засобів для інфузійно-трансфузійної терапії.

Четверта частина цього підручника присвячена загальним питанням хірургічного знеболювання та інтенсивної терапії. Тут розміщено інформацію щодо ведення періопераційного періоду, особливостей застосування різних методів анестезії, проблемам післяопераційного знеболювання, респіраторної підтримки та клінічного харчування.

У кожному розділі надано список рекомендованої літератури, а для самоконтролю знань і навичок подані контрольні запитання та тестові завдання. Для зручності пошуку матеріалів у кінці тому розміщено докладний предметний покажчик.

У створенні підручника взяли участь автори кількох наукових колективів, представники не тільки різних регіонів України, а й різних анестезіологічних шкіл. При такому підході могла проявитися деяка різниця в поглядах на певні теоретичні положення. І тут треба зазначити, що під час підготовки матеріалів до друку колектив редакторів під керівництвом головного редактора — доктора медичних наук, професора І. П. Шлапака — намагався максимально зберегти думку авторів. І не тільки тому, що подібні розбіжності важко усунути, а здебільшого тому, що автори є не тільки викладачами, а й відомими клініцистами. Їх погляди та підходи базуються на великому практичному досвіді, ціна якого — життя багатьох вилікуваних хворих.

Анестезіологію і сьогодні називають «невідомою спеціальністю». За оцінкою Всесвітньої організації охорони здоров'я, анестезіологія посідає 4-те місце в госпітальній службі, залишаючись при цьому найбільш невідомою. Анестезіологія в США входить у десятку найпрестижніших професій, але лише 50 % пацієнтів вважають представників цієї професії лікарями, в Україні лише 30 % населення має якесь уявлення про те, чим займається лікар-анестезіолог. Часто анестезіологи називають себе «бійцями невидимого фронту». І в цьому є своя правда. Насправді, в анестезіології поєдналися дві заповітні мрії людства — позбавлення від болю та воскресіння після смерті.

Саме питанням інтенсивної терапії критичних станів, які часто обтяжують перебіг різноманітних захворювань, присвячений другий том (5-й розділ) підручника, який готується до друку. Крім сучасних рекомендацій з діагностики та лікування основних невідкладних станів, з якими доводиться мати справу лікарям різних фахів, другий том також включає інформацію про окремі питання анестезіології, розділ про особливості інтенсивної терапії в педіатрії та розділ, присвячений лікуванню основних видів отруєнь.

Сподіваємося, що підручник стане у пригоді не тільки анестезіологам, але й усім фахівцям, які читають журнал «Інтегративна антропологія».

З повагою до читачів журналу «Інтегративна антропологія»

Колектив авторів підручника

*Передплацуйте
і читайте
журнал*

ІНТЕГРАТИВНА АНТРОПОЛОГІЯ

У ВИПУСКАХ ЖУРНАЛУ:

**Передплата приймається
у будь-якому
передплатному пункті**

Передплатний індекс 08210

- ◆ Методологія інтегративних процесів
- ◆ Генетичні аспекти біології та медицини
- ◆ Патологічні стани і сучасні технології
- ◆ Філософські проблеми геронтології та геріатрії
- ◆ Дискусії